GAZETA KRAKOWSKA

Nro 22.

Z KRAKOWA DNIA 17. MARCA 1811 Roku W NIEDZIELĘ.

Wypis z Protokołu Sekretaryatu Stanu w Pałacu Naszym w Dreźnie d. 28 Lutego Roku 1811.

FREDERYK AUGUST
Z Bożey Łaski Król Saskį, Xiąże Warszawski, &c. &c.

Mianowawszy Pana Wydzgę, Prezesa Trybunału Siedleckiego, Sędzią Appellacyynym, mianowaliśmy i mianuiemy na iego mieysce

Prezesem Trybunału Cywilnego Pierwszey Instancyi Departamentu Siedleckiego P. Stanisława Jabłonowskiego.

Minister Sprawiedliwości wyżey mianowanego na wskazany sobie Urząd wezwie, w nim instalować będzie i ninieyszą Nominacyą ogłosi.

(Pod.) *Frederyk August.*
(L.S.) przez Króla
Minister Sekretarz Stanu
Zgodno z oryg: *Stanisław Breza.*
Felix Łubienski, Zgodno z orygin:
Minister Sprawied: *Minister Sekr Stanu.*
(L.S.) *Stanisław Breza.*
Ant. Jonneman. S. J.

Prefekt Departamentu Krakowskiego.

Nie mogłem zataić ukontentowania, iakie we mnie sprawił Duch Obywateli Departamentu, któremu przewodniczyć chlubnym dostało mi się udziałem w teraźnieyszym popisie i losowaniu czynnie okazany. A iak miałem za obowiązek, postępowanie ogólne wszystkich, a szczególniey niektórych obywateli, wyższym władzom przedstawić, tak z drugiey strony cieszę się, że Reskryptem JW. Ministra Spraw Wewnętrznych dnia 30 Stycznia r. b. upoważniony iestem, nietylko mym Urzędnikom podwładnym, WW. Podprefektom UU. Woytom, ukontentowanie Rządu oświadczyć, ale też wszystkim Obywatelom dziękczynienie złożyć, że w tak ważnym dla kraiu przedmiocie, nieograniczoną gorliwość i przywiązanie do swego kraiu udowodnili. A iak każde nowo zaprowadzone przepisy w swem początkowem wykonaniu znayduią trudność, tak z chlubą one przebydź i zamiaru Rządu dopełnić, że można, dał tego dowody Obywatel Departamentu Krakowskiego. Składaiąc wam Przezacni Obywatele! te od Naywyższego Rządu dla was przesłane świadectwo winienem w szczególności oddać sprawiedliwość Obywatelom Powiatu Krzeszowskiego, iakiemi są: JW. Hrabia Wincenty Szembek; W. Florkiewicz, Dziedzic Młoszowy; W. Machnicki Dzierżawca Rudawy, i W. Zarski, Dozorca lasow narodowych, którzy nie szczędząc swoich ofiar,

a przekonani, że żołnierz członek towarzyſtwa ku obronie oyczyſtego kraiu poświęcaiący ſię i życie swoie dla obrony kraiu oddaiący, ma prawo do wszelkich od Współobywateli wdzięczności, włościanom swym do tego zamiaru przeznaczonym zapewnili rożne dobrodzieyſtwa. Do nie mnieyszey wdzięczności maią prawo: W. Franciszek Starowieyski i W. Sebaſtyan Badeni, którzy wspólnie z swemi włościanami w właściwych swych Podprefekturach ſtawiwszy ſię losowi poddali kogo ten do tey pierwszey każdego Polaka powinność powołała, a przez to zachęcenie, byli powodem, iż wszyscy z wsiow ich popisowi przykładem zagrzani, towarzyszyć im nie wahali ſię. Winienem nadto wszyſtkim Obywatelom Właścicielom podziękować, że czuli na zdrowie, czerſtwość i potrzebę nie wyſtawienia popisowych na przykre zimowey pory skutki, okrytych i dobrze w odzież opatrzonych doſtawili ludzi; a dopełniaiąc tego, co mi powinność Urzędu mego nakazała, winienem was nadto wezwać, abyście dla uzupełnienia waszych zasług, Przezacni Obywatele! znaiomemi wam i skutecznie iuż dotąd użytemi waszemi przedſtawieniami potrafili zapewnić niektórych, aż nadto w małey liczbie znayduiących ſię mieszkańcow, którzy przed losowaniem usunęli ſię do własnych domow i rolniczego zatrudnienia powrot z zaręczeniem, iż przez rzadką dobroć naylepszego z Królow na ten ieden raz od rygoru prawa §. 14 Dekretu Królewskiego d. 9 Maia 1808 przeznaczonego uwolnieni zoſtaią; byle tylko do zatrudnień swych rolniczych przed naſtąpić maiącą rewizyą popisową powrocili.

Wożzicki.

Wroński S. J.

Z Radomia d. 7. Marca.

D. 5 b. m. w dzień Imienin Nayiaśnieyszego Króla Saskiego, Xiążęcia Warszawskiego odprawiły ſię Feſtyny w naſtępuiący sposob: Z rana rowno ze wschodem słońca dały ſię słyszeć huczne z moździerzy wyſtrzały, przez municypalność tuteyszą zadysponowane. O godzinie 10tey JW. Prefekt, Jozef Małachowski, otoczony śliczną młodzieżą szkół tuteyszych narodowych, wraz z swym Rektorem i Profeſsorami, tudzież Urzędnikami Cywilnemi, Trybunałem w całym swoim składzie, Obywatelami licznie zgromadzonemi, przy aſsyſtencyi woyska i Jenerała Kommenderuiącego, przybył do kościoła XX. Bernardynow, którego przy drzwiach kościoła czekał JW JX. Felix Swięcicki, Sędzia Pokoiu Powiatu Opatowskiego, orderu S. Stanisława Kawaler, podawszy wodę święconą, przyiął iako gospodarza Departamentu do pomienionego kościoła; poczem odprawiwszy Mszą Stą, zaintonował JW Celebrans *Te Deum Laudamus* i *Salvum fac, &c. &c.* Po ukonczonem Nabożeńſtwie zaproſił do ſiebie JW. Prefekt na śniadanie gości, i odebrawszy od władz życzenia Nayiaśnieyszemu Monarsze, powtorzył swe życzenia z prożbą na obiad, przeszło na 50 osob zgotowany, który zaczął ſię około wieczora, i na tym spełniane były Toaſty zdrowia Nayiaśnieyszego Pana, Króla Saskiego &c. &c. Zabawy zaś trwały do godziny 3ciey. Miaſto całe rzęſiſto było oświecone; na samym Ratuszu gorzała Cyfra Królewska, którą dwa wesołe Gieniusze trzymały: "Tak to Narod dobremu Królowi służyć umie, którego miłym, a słodkiem panowaniem dla ſiebie mieć zasłużył.

Z Paryża d. 26. Lutego.

Onegday przedstawione J. C. K. Mci były deputacye od wybiorczych kolegiow rożnych departamentow, na których adressy raczył Monarcha łaskawie odpowiedzieć.

Chociaż Nayiaśnieysza Cesarzowa znayduie się w 9tym miesiącu ciąży, słuchała iednak ieszcze d. 24 mszy w kaplicy pałacu Tuilleries. Odtąd zdaie się, iż aż do rozwiązania swoiego nie opuści iuż swoich pokoiow. Z resztą iest zdrowa i przez całą ciąże nie chorowała.

Po mszy d. 24 przedstawione J. C. K. Mci były przez Hrabiną Montesquiou, Podguwernantkę, Pani Boubers i Baronowa Mesgrigny.

Podług kalendarzyka duchownego na rok 1811 liczą pomiędzy duchowieństwem Francuzkim 15 arcybiskupow, 90 biskupow i 7 kardynałow, to iest: Maury, arcybiskup Paryzki; Spina, arcybiskup Genueński; Fesch, arcybiskup Lyoński; Cambaceres, arcybiskup Rueński; Zondadar, arcybiskup Sieny; Caselli, biskup Parmy i Lattier de Bazan; 6 senatorow, iako to: Kardynałowie Fesch, Cambaceres i Caselli, arcybiskupi Tombaiu, Tours i Turyński; członkiem ciała prawodawczego Biskup w Bayeux; dwoch wielką wstęgą legii honorowey zaszczyconych, Kardynałowie Fesch i Cambaceres, 59 członkow legii honorowey; 4 członkow instytutu narodowego, 11 hrabiow i 49 baronow.

Xiężna Friolu porodziła syna.

Arcybiskup Paryzki, Kardynał Maury, wydał rozporządzenie, iż za zbliżaniem się Nayiaśnieyszey Cesarzowey do połogu będzie w kościele Panny Maryi przez godzinę dzwoniono, co potem codzień rano i w wieczor będzie powtarzane. W wszystkich kościołach odprawiać się będą aż do rozwiązania modły z wystawieniem od godziny 8 zrana aż do piątey po południu.

Z powodu szczęśliwey ciąży Cesarzowey wyszedł tu piękny wiersz łaciński, napisany przez Professora łacińskiey poezyi P. Lemaire.

Korsarski okręt le Raucunier przyprowadził d. 12 do Boulogne Angielski slop the Friends, który d. 3 odpłynął z Lisbony z cytrynami i pomarańczami. Kapitan iego znaydował się na pogrzebie Romany.

Tegoż dnia o mało nie zatopił się na wchodzie do portu Morlaix Angielski pokoiowy okręt, który przywiozł z wyspy Napoleona 283 jeńcow. Z wszystkich stron zbiegli się ludzie na iego ratunek; rządowe władze okazały się szczególniey czynnemi.

Biskup Faenzy, Boussignoir, mianowany iest patryarchą Wenecyi.

D. 24 pod czas balu przybyła przed pałac Xcia Neufszatelskiego kupa pięknie ubranych masek, które, gdy pokazała się w oknie Nayiaśnieysza Cesarzowa, zaczęły śpiewać pienia na iey pochwałę.

Z Londynu d. 13 Lutego.

(Z Monitora.)

Lord kanclerz przeczytał w wyższey izbie d. 12 Lutego następuiącą mowę Xcia Reienta, zagaiaiąc w iego imieniu posiedzenia parlamentu: "Panowie i Członki niższey izby! J. Królewiczowska Mość, Xże Rejent, upoważniwszy nas do otworzenia posiedzeń parlamentu, rozkazał powiedzieć wam, iż nie tylko wspolnie z

wszyſtkiemi poddanemi, ale także z osobiſtey i synowskiey miłości ubolewa bardzo nad wielkim nieszczęściem narodu, które wkłada na niego obowiązek wykonywania w imieniu J. K. Mci władzy Królewskiey. Jakkolwiek przewiduie wielkie trudności, iakie są do powierzonych mu ważnych obowiązkow przywiązane, rozkazał iednak zapewnić was, iż w zupełnem zaufaniu polega na mądrości i gorliwości parlamentu i przychylności wiernego i kochanego ludu, że go wspierać będzie w dopięciu tego ważnego celu. J. Królewiczowska Mość dołoży z swey ſtrony wszelkiego ſtarania do kierowania powierzoną sobie władzą dla dobra i bezpieczeńſtwa kraiow J. K. Mci. Mamy zlecenie oświadczyć wam, iż J. Królewiczowska Mość naywiększą upatruie w tem radość, że może wam oznaymić, iż ſiły lądowe i morskie J. K. Mci dały w oſtatniey kampanii nowe dowody swey odwagi i zręczności. Zdobycie wysp Bourbon i Amboyny zmnieyszyły bardziey ieszcze liczbę nieprzyiacielskich osad. (1) Attak przeciw Sycylii, który z tak wielką pomyślnością był zapowiadany, (2) odwrocony zoſtał przez natężenia i waleczność ſiły lą-

PPZYPISKI MONITORA.

(1) Przewaga ſiły morskiey Angielskiey zabiera w prawdzie wszyſtkie małe wyspy Francuzkie: i tak Martynika, Gwadelupa, wyspa Połaczenia, wyspa Francuzka muſiały ſię poddać iey eskadrom. Załogi ich wynoſiły naywięcey 2000 ludzi; a gdyby licznieysze były, zabrakłoby im było żywności. Oczewiſta więc rzecz, iż 2000 ludzi w odległości 1000 mil od oyczyzny, nie mogli ſię oprzeć dwunaſtotyſiączney ſile. Lecz zaiecie tych wysp przez Angliią ieſtże w teraźnieyszych okolicznościach nieszczęściem dla Francyi? Osady te cierpiały wiele przez ſtan ich zamknięcia. Związki czucia, które wiążą osadnikow do oyczyzny, bardziey ſię spoią, i duma ich wznieſie ſię pod panowaniem nieprzyiaciela, który upokarzać tych tylko umie, którzy pod iego moc ſię poddaią. Mieszkańcy Kanady, którzy od 100 lat oderwanemi są od oyczyzny, są rownie dobremi Francuzami, iak mieszkaiący nad Loarą. Wyspy Martynika, Gwadelupa, Połączenia i Francuzka nic w teraźnieyszych czasach nie czyniły oyczyznie, owszem przeszło 20 milionow co rocznie ią kosztowały. Za 20 milionow można co rocznie 10 liniiowych okrętow wyſtawić, a zatem w przeciągu 5 do 6 lat, przez które woyna pociągnąć ſię ieszcze może, wyſtawić można za wydatki na te osady flotę z z 50 liniiowych okrętow złożoną. Kawa, cukier, bawełna, które te wyspy wydaią, tak nizko ſtoią w Londynie, iż nie opłaci ſię ich przewoz do Europy. Wątpić nawet wypada, czyli te wyspy tyle przyniosą dochodu, ile potrzeba będzie na zaſtąpienie kosztow adminiſtracyi, i woysk, które tam Angliia trzymać będzie muſiała. Osady, które teraz Angliia zaieła, powrocą do oyczyzny albo przez pokoy, albo gdy pańſtwo Francuzkie wyſtawi 120 liniiowych okrętow pierwszego rzędu i 200 fregat i pomnieyszych okrętow. Czas ten, który przewidziano i wyrachowano, nie ieſt iuż daleki. Możność wyſtawienia tak wielkiey ſiły morskiey, ułatwia teraźnieysze położenie pańſtwa. Wszelkie drzewo z Iſtryi, Włoch, Francyi i Niemiec przychodzi na rzekach, ktorych poſiadamy uyścia. Morze Adryatyckie, Südersee, Skalda, porty Breſteński i Tulońśki, podbrzeżna żegluga pod rozległemi brzegami pańſtwa, posłużą do ukształcenia naszych maytkow i podadzą nam sposobność do osadzenia okrętow, które wyſtawiemy.

(2) Wyraz ten pochodzi od piora, które zwyczaynieysze ieſt przerabiać śmieszne twierdzenia na paszkwile, nizeli układać urzędowe mowy. Dla osadzenia Sycylii

dowey i morskiey J. K. Mci. (3) Mądre rozporządzenia officerow, dowodzących w tem stanowisku, wspierane bardzo były gorliwością, iaką mieszkańcy Sycylii wczaśię tey walki okazali, i śiłą morską którą Król Jmć Sycyliyski w tym celu wystawił. (4) W Portugalii i Kadyxie, których obrona była głownym przedmiotem uśiłowań J. K. Mci w ostatniey kampanii, zniszczone dotąd zostały wszystkie zamiary nieprzyiaciela. (5. 6. 7.) Zupełna zręcz-

---

potrzeba było wysłać z stałego lądu 30,000 woyska, czego nie uznano za potrzebne uczynić w roku 1810. Zadne urzędowe pismo nie okazało także, ażeby miano zamysł zdobyć Sycyliią. Król Neapolitański zgromadził w Reggio pomimo przeszkody Anglikow, 600 statkow, osadzonych Neapolitańskiemi maytkami. Zatrudnił niemi 12,000 Anglikow; przymusił Angliią do cofnienia swey śiły, która zagrażała Korfu. Lądując codziennie do Sycylii, staczał codziennie z Anglikami walki, w których zawsze był zwycięzcą. Poddani iego okazali Anglikom, z iak wielkim zapałem przeciw nim śię biią. Sycyliia zdobyta zostanie, iak tylko zechcemy; lecz iestże to małą korzyścią trzymać 12,000 Anglikow tak daleko od Anglii i Irlandyi oddalonych? Wynika stąd troiaka korzyść: zniszczenie woyskowey śiły Angielskiey, wycieńczenie skarbu Angielskiego i moralny wpływ, który na umysł Sycyliianow użytecznie działa. Widok kacerskiego, grubiiańskiego i zawsze piianego żołnierstwa, iako też ponury i obrażaiący sposob postępowania Anglikow, oburza wszystkie klassy mieszkańcow Sycyliyskich.

(3) Układacz mowy niechay nas nauczy, iak można attak odwrocić, który nie był przypuszczony.

(4) Lud Angielski lepiey wszystkiego iest wiadomy, niżeli rząd iego. Każdy wie w Londynie, iż Sycyliianie zamiast okazania zapału w obronie nienawidzili Anglikow. Dwor nawet nie ukrywa swoiego przeciw nim wstrętu. Lecz potrzeba było powiedzieć, iż śiła morska Króla Jmci Sycyliyskiego działała z niemi wspólnie, ażeby śię nie zdawało, iż flottylla Neapolitańska nad samemi Anglikami odniosła zwycięztwo.. Wspomnienie to o śile Sycyliyskiey nie ma zapewne innego powodu.

(5) Przed rokiem zakładał sobie rząd Angielski wygnać Francuzow z Madrytu i zapędzić ich za Pireneie. Teraz obrona Portugalii i Kadyxu iest głownem celem iego uśiłowań. Pochlebiamy sobie, iż w mowie, którą J. K. Mość w roku 1812 mieć będzie, powie także, iż zamiar dopięty został, ponieważ zamiast Portugalii i Kadyxu wypadnie bronić Gibraltaru.

(6) Mowicie, iż zamiary nieprzyiaciela przeciw Portugalii zniszczone zostały. Gdyby przypadkiem wylądował nieprzyiaciel do Edinburga, opanowawszy w 14 dniach Szkocyą, Northumberland, &c. pędził przed sobą z pałaszem w ręku wasze woysko, a wy z przezorności z pochodnią w iedney, a pałaszem w drugiey ręce, zniszczyliście wasze pola, bydło, stodoły, parki i zamki, i tak dostaliście śię na wzgórki Londyńskie, na których zasłaniałaby was z iedney strony Tamiza i morze, a z drugiey 1500 wielkich dział z waszych okretow i zbroiowni wzięte, tak, iżby was ani obeyśdź, ani od morza oderznąć można było, pochwalilibyście śię może także, iż obroniliście Angliią. Lecz mieszkańcy hrabstw Essex, Midlesex, &c. powiedzieliby wam, iż spalenie i spustoszenie kraiu nie nazywa śię iego obroną, że Londyn nie iest granicą woyska, które z Szkocyi przybywa, że obranie stanowiska o 80 mil od granicy, zostawiwszy w ręku nieprzyiaciela trzy części kraiu, nie iest środkiem obrony, ani dowodzi wielkość śiły, takim wszelako sposobem obroniliście Portugaliią. Opuściliście Almeidę, Ciudad-Rodrigo, Oliwenza, Badaioz, Campo-Major i pozwoliliście 25,000 sprzymierzyńcow waszych zabrać w niewolą. Spaliliście i spustoszyli kray między

ność, mądrość i wytrwałość Jenerała porucznika Wellington, iako też karność i odwaga officerow i żołnierzy okazały ſię w całey tegoroczney kampanii. Skutki wielkich tych przymiotow, które natchnęły woyska sprzymierzone zaufaniem i odwagą, przyczyniły ſię do bitwy przy Busako, wktórey nieprzyiaciel do cofnienia ſię przymuszony zoſtał. (8) J. Królewi-

---

Minho, Douro, i Mondragone, między Beira i Tagiem, i śmiecie ieszcze powiadać, iż główny cel uſiłowan J. K. Mci w obronie Portugalii dopięty zoſtał, i zamysły nieprzyiaciela są zniszczone. Boże day, aby Wellington podobnymże sposobem kiedyś Anglii bronił!

(7) *Dotąd.* Słowo to ieſt uwagi godne. Chwalicie ſię więc, iż poświęciliście trzy części Portugalii, spuſtoszyliście kray, którego nazywacie ſię obrońcami i iako własny uważacie, i ieſteście pewnemi utrzymania ſię w nim. Mowicie: *dotąd*; ieſt to pomimowolne wyznanie miniſtrow. Co ſię nas tycze, powiadamy wam wyraźnie, że pragniemy, aby to *dotąd* daley ſię ciągnęło; że korzyści z teraźnieyszey woyny tem dla nas będą większe, im więcey ważyć będziecie. Walka powinna bydź tęga, aby była ſtanowiącą; niechayże będzie iak naydłuższa, aby wam ſię wszyſtkie iey skutki tem lepiey czuć dały. Sześćdzieſiąt tyſiączne woysko Angielskie, które na wzgórkach Lizbońskich obozuie, musi wszyſtkie swoie potrzeby aż do słomy z Londynu sprowadzać, Angliia przymuszoną ieſt trzymać nad Tagiem 600 przewozowych ſtatkow i 20,000 maytkow. Żywić musi nietylko z 80,000 maytkow i żołnierzy, ale także 400,000 męczyzn, kobiet i dzieci, którzy skupili ſię w Lizbonie. Wszyſtkie te wydatki ponosić musi z ſtrata 33 od ſta na papierach. Jeſt to dosyć iuż wielka dla Francyi korzyść z teraźnieyszey woyny, i dopełnia syſtematu lądowego, przez który upada z iedney ſtrony dochod Anglii przez ograniczenie handlu, a z drugiey pomnażaią ſię iey wydatki na woyska, które utrzymuie w Sycylii i pod Lizboną. Gdy tymczasem woyska Francuzkie podług swoich przepisow utrzymuią ſię w kraiu, w którym woynę prowadzą, i Francya płaci im tylko żołd, któryby wszędzie płacić muſiała. Gdy nakoniec Maſsena ściągnie do ſiebie swoie poſiłki i ciężkie działa, uderzy na was, lub wyznurzeni długim oczekiwaniem, wyruszycie z waszych okopow, coż naſtąpi? Jeżeli wy zwyciężycie, żadnych nie będziecie mieć pożytkow, bo za ledwo dwa dni drogi uydziecie, a natraficie zaraz na nowe woysko. Jeżeli zaś pobitemi będziecie, tedy zginęliście. Strata 60,000 woyska tyle dla Anglii znaczy, iak 500,000 dla Francyi. Oba kraie zoſtaią w ſtosunku do ludności, iak ieden do trzech, a do rozciągłości kraiow, gdzie przymuszeni ieſteście trzymać woyska, iak ieden do dziewięciu. Nie wiemy w prawdzie iak gabinet Tuilleries myśli; ale co do nas pragniemy, aby Xże Esslingi czynił tylko obroty zamiaſt uderzenia na was, i wytrzymał was tak przez lat kilka. Wypadkiem z tego byłoby pomnożenie o kilka set milionow długu narodowego w Anglii, a dla nas pewność zupełnego podbicia połwyspia. Gdy idzie o tak wielką rozległość lądu, cóż znaczą kilka lat? Wszyſtkie narody, które pokonane zoſtały, broniły ſię po kilka lat, wy iedni daliście z ſiebie niesłychany w dzieiach przykład, iż w iedney bitwie zwyciężonemi byliście i poddaliście ſię Normanom, słowem w iedney bitwie utraciliście wasze prawa, zwyczaie, &c.

(8) Bitwa pod Busako, w iakim bądźkolwiek była sposobie ſtoczona, i iakkolwiek niedokładne, są z obu ſtron o niey doniesienia, była iednak korzyſtnieyszą dla Francuzow, niżeli dla Anglikow, ponieważ przymusili Anglikow do uſtąpienia z tak korzyſtnego ſtanowiska.

czowska Mość zlecił nam powiedzieć wam ieszcze, iż pokłada zupełne zaufanie, że go postawicie wstanie do wspierania dzielnie walecznych narodow na połwyspiu i do prowadzenia woyny, którą znaywiększem natężeniem daley ciągnąć postanowił, bo przekonany iest, że wiecie dobrze, iak daleko ta woyna interessuie Angliią i od iey ukończenia zależy niepodległość i wolność Portugalii i Hiszpanii. (9) Mamy oraz zlecenie uwiadomić was, iż w tey chwili zachodzą układy między naszem kraiem i ziednoczonemi stanami Ameryki, i że szczerem życzeniem iest Xcia Reienta poiednać się z tym kraiem w sposobie, iaki tylko zgodzić się może z powagą korony J. K. Mci, prawami morskiemi i interessem połączonych trzech królestw.—Członki niższey izby! Mamy zlecenie uwiadomić was, iż Xże Jmci Reient

(9) Ciekawa byłaby rzecz odczytać od 20 lat posełane do parlamentu poselstwa. Usprawiedliwiaiac wyprawe Xcia Jorka do Belgii, powiadano, iż walczono za niepodległość i wolność Belgii. Gdy poźniey tenże Xże wylądował do Hollandyi, powiedziano także, iż to stało się w celu utrzymania ważney dla Angli wolności i niepodległości Hollandyi. I tak zawsze iednakowo mowiono bez dołożenia, czyli pierwey wyrachowano zyski i straty w każdey z tych wypraw. Jestże podobieństwem, iż Angliia może w Hiszpanii walczyć przeciw Francyi? Nie mogła w ten czas, gdy liczne woyska Hiszpańskie trzymały osadzone Saragossę, St. Ander, Bilbao, Burgos. Piękne woysko Moora przymuszone zostało do sromotney ucieczki, z utratą wielu ludzi, części bagażow, a nawet kassy. Nie mogła pod czas piątey koalicyi. Wellington postąpił był aż do Talaweyra; otrzymał tam nieiakie korzyści, lecz niebawnie przymuszony został zostawić swoie lazarety, swoich chorych i uciekać do Portugalii. Obecność Moora nie potrafiła odwrocić pobicia Blaka w Spinosa, woyska Estramadury w Burgos, woyska Castanosa w Tudela, wzięcia Saragossy i Madrytu. Wellington zwycięzca w Talaweyra, nie mogł przeszkodzić przeprawie przez Sierra Morena, zaięciu Jaen, Sewilli, Granady, opasaniu Kadyxu i opanowaniu obozu pod S. Rochem. Wellington nie mógł obronić Portugalii, dozwolił pozabierać twierdze, opuścił cały kray, cofnął się na niedostępne pagorki, będąc w gotowości do udania się za pomyślnym wiatrem na okręty: oto są korzyści mniemanego zwycięztwa pod Busako. Gdy po zwycięztwie ustępuią Anglicy 80 mil kraiu, na iakież wypadki rachować mogą, że potrafią wyprzeć Francuzow z półwyspia? Lecz powiedzą: Anglicy przeciagaia woynę i wstrzymuia urzadzenie tych kraiow, a ieśtże to niczem? Kto ma cokolwiek czucia i ludzkości w sercu, nie potrafi wstrzymać woiego gniewu, widząc narod tak niemoralny, który w pośrod 14 milionow ludz popełnia wszystkie zdrożności bez innego celu, iak tylko dla wstrzymania na czas nieiaki uporządkowania społecznego. Lecz wypadek tego postępowania nie będzie inny, iak tylko, że siła Francuzka ustali się iak w wielu innych okolicznościach. Gdyby Angielskie ministerium usłuchało było swoich jenerałow i po cofnieniu się Moora odstąpiło było od zdobycia Hiszpanii, woyna w tym kraiu dawno byłaby ukonczoną, i Hiszpania po nieiakiey stracie byłaby szczęśliwą i niepodległą pod sprzymierzonym z Francyą rzadem. Lecz zdobycie Hiszpanii krok w krok w cale inny zrządzi wypadek, niżeli sama odmiana dynastyi i zaprowadzenie użytecznych reform sprawićby mogły. Potomność dla którey kilkanaście lat są tylko krotką chwilą, wielkie wydarzenia, które w wysokiem stopniu dla korzyści Francyi się zbiegaią, przypisze tylko nieprzezorney polityce Anglii.

rozkazał podać wam rachunki wydatkow na rok przyszły. J. Królewiczowska Mość uwiadomia was z wielką radością, iż pomimo przeszkod, których handel kraiu naszego doznaie, i zmnieyszenia się z pewnych względow dochodow J. K. Mci (10) w Jrlandyi, wszelako dochod W. Brytanii był w roku przeszłym znacznieyszy niżeli w latach poprzedzaiących. Polega on na waszey gorliwości i szczodrobliwości, iż opatrzycie J. K. Mość w potrzebne pieniądze do prowadzenia ciężkiey woyny, wktórą mimo swey woli wplątany został. — Panowie i Członki niższey izby. Mamy rozkaz oświadczyć wam w imieniu Xcia Reienta, iż naywiększym iego życzeniem iest widzieć rząd oddany znowu wręce J. K. Mci bez naymnieyszey odmiany i że zanosi modły do Laywyższego, aby skrocić raczył czas powszechnego dla narodu, a szczególniey dla niego smutnego tego nieszczęścia.„

(10) Mieysce to mowy iest godne zastanowienia. W roku przeszłym powiadaliście, iż gabinetowe rozkazy sprawiły skutek, iaki sobie po nich obiecywaliście, to ie: że wasz handel zbogacaią Amerykanie i neutralne okręty. Teraz wcale inaczey mowicie; wyznaiecie, że wasz handel doznaie przeszkod, i że wasze dochody uszczupliły się, a wszelako systema lądowe iest dopiero 3 miesiące w czynności. Coż się więc stanie, gdy lat trzy potrwa? Skarbowe rachunki Francyi okazuią przeciwnie, iż Francya żadnego przez to uszczerbku nie ponosi. Nie mowiemy, aby i we Francyi pewna liczba prywatnych ludzi nie poniosła strat; ale te nie miały żadnego wpływu do dochodow skarbowych. Nastąpiły bankructwa, ponieważ spekulanci przez chciwość zysku ułatwiali wasz kredyt. Kanały, przez które ściągaliście do siebie maiątki Europy, i ciosy, które was dotknęły, musiały im także dać się uczuć. Bieg ten papierow był dla Anglii i przez Angliią utworzony; lecz przemiia iuż okropna chwila i nowe kanały otwieraią się dla lądowego handlu. Rząd Angielski nie może mieć kredytu, iak skoro go iego handel utracił. Każde prywatne bankructwo wprost go dotyka. Przeciwnie rząd Francuzki ma otwarty kredyt u bankierow i kupcow; 900 milionow dochodu, które w gotowiźnie do skarbu wchodzą, okazuią bogactwo iego ziemi i są więcey iak wystarczaiącemi na iego potrzeby; gdy tym czasem Angliia potrzebuie na swoie wydatki do 1800 milionow, które nie pochodzą z bogactw ziemi i dochodow kraiowych, ale tylko z przemysłu i kredytowey machiny, która zaprzestać musi dostarczać na potrzeby, iak skoro przestanie się na cały ląd rozciągać. Trzech miesięczne wstrząśnienie porobiło iuż w Londynie blade twarze, i żaden Angielski kupiec nie może zimną krwią pomyśleć o przeciągnieniu do 10 lat takowego systematu. Bieg wexlow Francuzkich podniosł się od 4 lat w wszystkich handlowych miastach od 3 do 10 od sta. Angielski zaś spadł od 3 miesięcy 30 do 40 od sta, co naylepiey okazuie położenie obu kraiow. Co się tycze skarbu, iako też polityki, winna Francya wszystko złey rachubie, w którey ministeryum Angielskie oszukiwało się zawsze przez swoią nienawiść.

DODATEK
DO N^ro 22.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 17. MARCA 1811 Roku W NIEDZIELĘ.

Minister Skarbu.

Potrzebuiąc znaczną ilość papieru w rożnych gatunkach tak dla Biora Jeneralnego stempla, iako i Biora Ministeryi Skarbu; wzywa ninieyszym tak Fabrykantow papieru, iako i innych chęć dostawienia papieru do rzeczonych Bior maiących, aby sami lub przez umocowanych do tego urzędownie plenipotentow w dniu 15 Maia r. b. w Biorze Ministra Skarbu przed W. Białopiotrowiczem, Inspektorem Jeneralnym Stempla stawili się i proby papieru w tych gatunkach, iakie dostawić są w stanie z oznaczeniem na nich ceny ostatniey, od którey onych dać nie mogą w wyznaczonym terminie przystawili. Po przeyrzeniu prób papieru i przekonaniu się o ich zdatności kontrakt z tym będzie zawarty, kto dogodnieysze ceny papieru na stronę Skarbu i bezpieczeństwo zapewni. — W Warszawie dnia 6 Marca 1811 roku.

(Podpisano) *Węgleński.*
Zgodność: *J. Czyżewski.*

Z Londynu d. 21. Lutego.
(Z Monitora.)

Podług doniesień z Lizbony pod d. 2 Lutego, oblegaią Francuzi Badaioz. Przy woysku nie zaszło nic nowego.

W Irlandyi powstały zaburzenia; prawo kardynalne (Habeas-korpus) ma być zawieszone i woyska idą przeciw rokoszanom.

Fregata Ametyst rozbiła się przed Portsmutem.

Ambassador rokoszanow Hiszpańskich przy dworze tuteyszym, Xże Albuquerque, umarł tu po krotkiey, ale mocney chorobie.,

Podług doniesień z Ameryki Sekretarz stanu Gallatin proponuie rządowi, aby zaprowadził w kraiach ziednoczonych stanow zbroynych celnikow dla zachowania ściśło ustawy zabraniaiącey handlu z Angliią.

Wypis z listu z Lizbony d. 3 Lutego.— "Zapał Hiszpanow, na którym tak wielkie w Anglii pokładano nadzieie ostygł zupełnie. Mowią ieszcze o natężeniach, ale nigdzie nie widać ich skutku. Woysko Blaka iest rozproszone, a reszta idzie do Kadyxu. Przygotowania do uderzenia na Kadyx codziennie się powiększaią. Mortier znayduie się z 12,000 woyska w Estramadurze. Część iego woyska opasała 4000 Hiszpanow w Oliwenza, twierdzy leżącey nad Gwadyaną poniżey Badaioz, która poddała się na łaskę. Podobnegoż kroku spodziewam się z strony Badaioz.,,

Zdrowie Królewskie ciągle się polepsza.

Rządzca Angielski w Martynice, Brodrik, nakazał wszystkim mieszkańcom tey wyspy, aby oddali wszelką broń i ammunicye.

Z Madrytu d. 1. *Lutego.*

Z obozu pod Kadyxem odbieramy doniesienia, iż z wielkim pospiechem pracuią nad wyprawą przeciw wyspie Leon, po ktorey zdobyciu Kadyx poddać się musi. Wyprawa ta uskutecznioną tylko bydź może przez wylądowanie. Na ten koniec zgromadzono przy Puerto Reale liczną flotyllę. Tymczasem dzień i noc usypane przy Puerto Real Francuzkie batterye daią ognia. Przy wyspie Leon znayduie się kilka woiennych Angielskich okrętow, które oddalić się nie mogą bez wystawienia się na ogień batteryy Francuzkich. Francuzi oszczędzaią miasto Leon, które dawno byli iuż mogli spalić. Z półwyspia Trokadero rzucaią ciągle bomby do Kadyxu. Z szańcow Napoleona i Ludwiki na wschodzie Matagorda będących dokuczaią bardzo temu miastu. Ciągle przychodzą do naszego obozu zbiegowie Angielscy i Hiszpańscy.

Z Panczowy d. 21. *Lutego.*

Weszłe do Belgradu dwa oddziały woyska Rossyyskiego są z 16go pułku Stanisława Podowskiego. Dowodzca tych oddziałow nie nazywa się Federowicz, ale Feodorowicz Balla. Z tem woyskiem przybył także do Belgradu znany Rossyyski Major Neboda, który pod czas bawienia w tem mieście Radzcy stanu Rodofinikina odbywał przy nim obowiązki sekretarza. Teraz trudni się dostarczaniem żywności dla tego woyska.

Serwianie nie oddali dotąd twierdzy Belgradzkiey Rossyanom, i nie zdaie się, żeby Feldmarszałek Kamiński miał zamiar osadzić kazać tę twierdzę. Wielu twierdzi, że Naczelnik Serwianow Czerny żądał, aby woyska Rossyyskie osadziły miasto Belgrad, ponieważ obawiał się, aby zniechęcony lud Serwiyski nie poddał się nakoniec Turkom.

Z Tryestu d. 26. *Lutego.*

Marszałek Xże Raguzy, Jeneralny rzadzca prowincyy Illiryskich, odebrawszy od Nayiaśnieyszego Cesarza pozwolenie oddalenia się stąd na miesiąc, wyiechał onegday do Paryża. Baron Delzens, który teraz z jenerała brygady na dywizyynego postąpił, dowodzi pod czas iego niebytności woyskiem.

Od granic Hiszpańskich d. 19 *Lutego.*

Przeznaczenie nowo utworzonego w Hiszpanii północnego woyska odmienione zostało. Będzie one tymczasowo iako odwodowe woysko użyte, i tym końcem prawe iego skrzydło zasiągać tylko będzie do Salamanki, a środek i lewe skrzydło stać bądą na obu brzegach Ebru, tak, iż do ich obwodu i Arragoniia należeć będzie, a wszystkie woyska korpusu Sucheta działać będą przeciw Walencyi. Wyszłe iuż z Burgos do Leony pułki północnego woyska powrociły znowu na dawne swoie mieysca. Przyczyna tey odmiany w planie działań iest dotąd niewiadoma. Domyślić się tylko potrzeba, iż woysko północne w ten czas dopiero zacznie bydź czynne, gdy Massena ukonczy wyprawę przeciw Anglikom i woysko Portugalskie działać będzie mogło przeciw północnem prowincyom. Marszałek Bessieres zamiast udania się do Madrytu powrocił do Bajony, gdzie znowu bawi. Część głownego sztabu znayduie się iednak ieszcze w Waladolidzie.

Stopnie Ciepła.

Dnia 6go Marca 1811.

	zrana	po południu	w wieczor.
— 2	—	†10	†4.
— 7	†3	†7	†5.
— 8	†3	†12	†7.
— 9	†1	†11	†7.
—10	†1	†5	†3.
—11	†3	†7	†6.
—12	†4	†8	†6.
—13	†4	†8	†4.
—14	†1	†3	†1.
—15	†1	†1	†2.
—16	2	†4	†1.

Znak — znaczy zimno.

J. Karkoszyński, Z. O.

DONIESIENIA.

Prefekt Departamentu Krakowskiego ninieyszym podaie do publiczney wiadomości, iż na dniu 30 miesiąca Marca przez puliczną licytacyą w mieście Koszycach, Powiecie Szkalbmierskim odbywać się maiącą grunta i ogrody Prebendy Litterackiey i S. Anny w roczną dzierżawę t. r. od dnia 1go Czerwca r. b. do ostatniego Maia r. 1812 naywięcey ofiaruiącemu wypuszczone będą. Chcący przeto wspomnione realności dzierżawić, ma się w terminie przeznaczonym opatrzony w należyte vadium w mieście Koszycach stawić. Cena fiskalna przy licytacyi oznaymioną będzie.

Wodzicki, Prefekt.

Wroński, S. J.

Nro. 403 w kamienicy w Rynku sytuowaney odprawiać się będzie w Mcu Kwietniu roku bieżącego Biblioteki w rożnych gatunkach Xiążek i ięzykach, rysunkow, Fizycznych Instrumentow, Tuszow, powozow i rożnych rzeczy, która to licytacya zacznie się dnia 17 Kwietnia od 9tey zrana do dwunastey; po południu od godziny 3ciey do szostey, na którą to licytacyą zgotowemi pieniądzmi w dobrey monecie zaprasza się.

W Xiegarni Grœblowskiey w Krakowie na ulicy Grodzkiey dostać można następuiącego Dziełka: *Ogłoszenie Prawideł i zasad, na których się wolny handel w Krakowie opiera.* — Dziełko to, kosztuiące groszy pietnaście w monecie srebrney, równo interessuie kupca, iako i obywatela związek z Krakowem maiącego.

Dobra ziemskie w Departamencie Radomskim, Powiecie Staszowskim, Parafii Szczeglickiey leżące o mil 2 od Wisły. Wsie Zagorzyce, Wysoczki małe i Pęcławice wielkie obok siebie lasami i niwami dworskiemi połączone, detaxacyą 1801 roku 4 ziarna oziminy na czysty i pewny dochod procz odsiewu wyrachowane, są do sprzedania z wolney ręki ceną nayniższą, razem lub poiedynczo, lub też na ostatek na łany czyli włoki za połowę wartości z góry, a druga połowa na czynsz coroczny pozostałaby przy nabywcy. Dobra te w obiętości swey posiadaia wszystkie wygody. Mianowicie zaś wieś Zagorzyce obeymuie miary Wiedeńskiey morgow 364 sażni kwad: 945, bydła robotnego sztuk 30, &c. Wieś Wysoczki małe obeymuie gruntu morgow 451 sażni kwad: 1145, w którey obiętości lasu samego zawiera się morgow 140, bydła robotnego sztuk 18, &c. Wieś Pęcławice wielkie obeymuie miary także Wiedeńskiey morgow 1494 sażni 1533, a w tem lasu samego morgow 508, bydła robotnego sztuk 36, młyny, gorzelnie &c. Właściciela każdego czasu zastać można w Pęcławicach, o półtory mili od Staszowa ku Opatowu.

Do publiczney wiadomości podaie się, iż ruchomości składaiące się z futer, sukien, bielizny, powozow, koni, szorow, szaf, stolikow, kanapy, krzeseł, sprzączek srebrnych i zegarka, Urodzonego Antoniego Szastra Medycyny Doktora własne, dnia 26 miesiaca Marca r. b. o godzinie 10 ranney w kamienicy Ur. Antoniego Szastra na Mikołayskiey ulicy pod liczbą 559 przez publiczną licytacyą za gotową srebrną monetą zapłatę na satysfakcyą Ur. Maryanny z Malinowskich Bełdowskiey sprzedane będą. Życzący sobie nabydź takowych rzeczy na oznaczonym terminie stawią się.

W Krakowie dnia 1 Marca 1811 roku.

Jan Nepom. Franki, Burgrabia T. C. P. J. D. K.

Intendentura Dóbr i Lasow Narodowych w Departamencie] Krakowskim umocowana Reskryptem JW. Radzcy Stanu Jeneralnego Dóbr i Lasow Narodowych Dyrektora dnia 4 Marca r. b. do liczby 81 zapadłym, wypuści w trzechletnią dzierżawę, zacząwszy od 1 Czerwca, od którego zaczyna się rok Etatowy 1811 do dnia ostatniego Maia 1814 inclusive dobra poniżey wyrażone: Ekonomia Jaworzno. Starostwo Szydłowskie, Wieś Wyciąże, Scholasterya w Szkalbmierzu, i Kanonia Prebenda druga zwana tamże. —Chcący takowe dobra zadzierżawić; maią się dniu 18 Kwietnia w rannych godzinach przed kommissyą do licytacyi wyznaczoną stawić, i nietylko w przyzwoite Vadium, ale też i kaucyą natychmiast się złożyć maiącą, a skarb od wszelkich szkod z possessyi trzechletniey, lub odstąpienia licytacyi wypływaiących zasłaniaiąca zaopatrzyć. O warunkach licytacyi w biorze Intendentury zacząwszy od 1 Kwietnia dowiedzieć się będzie można. W Krakowie d. 14 Marca 1811.

Wielogłowski.

Bogusławski, Sekr.

Prefekt Departamentu Krakowskiego podaie do wiadomości, iż na dniu 27 Marca r. b. o godzinie 9 z rana odbywać się będzie w Administracyi Solney w Wieliczce licytacya na 2000 korcy żyta i 800 korcy ięczmienia, których Liwerunek za tańszą cenę dostawić obowiązuiącemu się za kontraktem od wyższych władz zatwierdzić się maiącym puszczony będzie. Maiący więc chęć licytowania maią się w dniu i godzinie wyżey oznaczonych w przyzwoite kaucye opatrzeni stawić w Administracyi Solney Wielickiey, gdzie o warunkach licytacyi uwiadomieni zostaną.

Wodzicki, Prefekt.

Wroński, Sekreta z Jeneralny.

W Przegorzałach nad Wisłą, w przyległości należącey do państwa Woli Justowski JW. Jozefa Wielowieyskiego, są dwie Cegielnie do puszczenia od 24 Junii roku 1811 na trzy lata w dzierżawę; jedna z piecem Angielskim, z szopą do robienia Cegły, z placem do brania gliny, z gorą do łamania kamieni na wapno, z domkiem murowanym do mieszkania i z kilkudziesiąt zagonami pod iarzyny; druga Gegielnia pod Bielanami z piecem w dawnym sposobie budowanym, również ma te wszystkie co i pierwsza dogodności z trzema zagrodnikami po dwa dni w tygodniu robiącemi, te dwie Cegielnie w bliskości Wisły maią dogodny port, dla dowozu wapna i cegły do spuszczania pod Krakow lub daley, również i nabycia potrzebnych materyałow z Wisły. W temże Państwie pod Przegorzałami iest do arędowania w ladach Wisły połow ryb, który zaczyna się od Bodzowa, aż pod Bielany: są tam łożyska Wisły zyskowne dla rybołostwa, z przyczyn kilku wybudowanych tam, pod któremi za zwyczay rożnego gatunku ryby dla żyrowiska zbiegaią się. Ktoby sobie życzył takiego nabycia dzierżaw niech się uda do kamienicy pod Nr. 260 w Krakowie przed Odwachem stoiącey na drugie piętro do JP. Kawickiego zawiaduiącego w państwie Woli Justowski Interessami Ekonomicznemi.

Niżey podpisany umocowany rezolucyą Trybunału Cywilnego pierwszey Instancy Departamentu Krakowskiego dnia 18 Lutego r. b. do Nru 729 wydaną, rzeczy ruchome po niegdy Jozefie Buszydłowskim pozostałe, iako to: suknie męzkie i białogłowskie, korale i zegary w kamienicy na ulicy Floryańskiey pod Nrem 540 położoney, dnia 18 Marca r. b. o godzinie 9 z rana za gotowe pieniądze w monecie srebrney sprzedawać będzie. Co do publiczney podaie wiadomości.

W Krakowie dnia 7 Marca 1811 roku.

Flor. Cnoynacki, J. K. X. Mci Notaryusz Departamentu Krakowskiego.

P. Brossard, daiący lekcye ięzykow Francuzkiego i Niemieckiego, poleca się chcącym uczyć się wspomnionych ięzykow; mieszka na Stradomiu w domu P. Winiarskiego pod Nrem 1.